

ביצה ג

בית הלל	בית שמאי	באיזה מקרה הם חולקים	
כרבי יהודה – יש לו מוקצה ויש לו נולד	כר' שמעון – אין לו מוקצה ואז גם אין לו נולד	בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, ודאית ליה מוקצה אית ליה נולד, ודלית ליה מוקצה לית ליה נולד	רב נחמן
יש לו הכנה דרבה	אין לו הכנה דרבה	לעולם בתרנגולת העומדת לאכילה, וביום טוב שחל להיות אחר השבת עסקינן, ומשום הכנה וקסבר רבה: כל ביצה דמתילדא האידנא - מאתמול גמרה לה וגזרה משום יום טוב אחר השבת	רבה
יש לגזור	אין לגזור	גזרה משום פירות הנושרין	רב יוסף
יש לגזור	אין לגזור	גזרה משום משקין שזבו	רבי יצחק

קושי על רב יוסף: אמר ליה אביי: פירות הנושרין טעמא מאי - גזרה שמא יעלה ויתלוש, היא גופה גזרה, ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה?
תירוץ: כולה חדא גזרה היא.

קושי על רבי יצחק: אמר ליה אביי: משקין שזבו טעמא מאי - גזרה שמא יסחוט, היא גופה גזרה, ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה?
תירוץ: כולה חדא גזרה היא.

דיון בין השיטות השונות – למה לא הסכימו זה עם זה?

1. כולהו כרב נחמן לא אמרי - כי קושיין.
2. כרבה נמי לא אמרי - הכנה לית להו.
3. שאלה: אלא, רב יוסף מאי טעמא לא אמר כרבי יצחק?
תשובה: אמר לך: ביצה אוכלא, ופירות אוכלא, לאפוקי משקין דלאו אוכלא
4. שאלה: ורבי יצחק מאי טעמא לא אמר כרב יוסף?
תשובה: אמר לך: ביצה בלועה ומשקין בלועין, לאפוקי פירות דמגלו וקיימו.

ר' יוחנן סובר כשיטת ר' יצחק: ואף רבי יוחנן סבר גזרה משום משקין שזבו.
 דרבי יוחנן רמי דרבי יהודה אדרבי יהודה, ומשני;
סתירה: דתנן

חכמים	רבי יהודה
אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקין, ואם יצאו מעצמן - אסורין	אם לאוכלין - היוצא מהן מותר, ואם למשקין - היוצא מהן אסור

מסקנה ממשנה זו: אלמא: כל אוכלין לרבי יהודה אוכלא דאפרת הוא

ועוד אמר רבי יהודה: מתנה אדם על כלכלה של פירות ביום טוב ראשון ואוכלה בשני – מפריש בשני הימים ובכל יום אומר: אם היום חול, הרי אלו תרומות ומעשרות. אם היום קודש, אין בדברי כלום.

יום א	יום ב	
אין בדבריו כלום	מפריש כראוי	אם היום הראשון יו"ט
מפריש כראוי	אין בדבריו כלום	אם היום חול

וכן ביצה שנולדה בראשון אוכלה בשני

מסקנה ממשנה זו: בשני - אין, בראשון - לא!

פתרון הסתירה: ומשני רבי יוחנן: מוחלפת השיטה.

ומדקא מרמי להו אהדדי - שמע מינה חד טעמא הוא. ביצה דומה למשקין שזבו – כמו ר' יצחק

דרך אחרת לפתור את הסתירה: רבינא אמר: לעולם לא תיפוך, ורבי יהודה לדבריהם דרבנן קאמר להו: לדידי אפילו בראשון נמי שריא, דאוכלא דאפרת הוא, אלא לדידכו אודו לי מיהת דבשני שריא, דשתי קדושות הן, ואמרי ליה רבנן: לא, קדושה אחת היא.

דרך שלישית לפתור את הסתירה: רבינא בריה דרב עולא אמר: הכא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים, ורבי יהודה לטעמיה, דאית ליה מוקצה. ולא משום משקין הזובין כי משקין הזבים הם משקה וביצה שנולדה הוא אוכל ולא גזרו על אוכל

קושי על רב יוסף ור' יצחק: מיתבי: אחד ביצה שנולדה בשבת ואחד ביצה שנולדה ביום טוב אין מטלטלין אותה לא לכסות בה את הכלי, ולא לסמוך בה כרעי המטה. אבל כופה עליה את הכלי בשביל שלא תשבר. וספיקא אסורה. ואם נתערבה באלף - כולן אסורות.

- בשלמא לרבה דאמר משום הכנה - הוי ספיקא דאורייתא, וכל ספיקא דאורייתא לחומרא.
- אלא לרב יוסף ולרבי יצחק, דאמרי משום גזרה, ספיקא דרבנן היא, וכל ספיקא דרבנן לקולא!

תירוץ 1: סיפא אתאן לספק טרפה.

קושי: אי הכי, אימא סיפא: **נתערבה באלף - כולן אסורות.**

- אי אמרת בשלמא ספק יום טוב ספק חול - הוי דבר שיש לו מתירין. וכל דבר שיש לו מתירין - אפילו באלף לא בטיל.

- אלא אי אמרת ספק טרפה - דבר שאין לו מתירין היא, ותבטל ברובא!
ניסיון לתרץ: וכי תימא: ביצה חשובה ולא בטלה,
קושי על התירוץ:

- הניחא למאן דאמר **כל שדרכו לימנות שנינו**,
- אלא למאן דאמר **את שדרכו לימנות שנינו**, מאי איכא למימר?
דתנן: **מי שהיו לו חבילי תלתן של כלאי הכרם - ידלקו**

חכמים	רבי מאיר	
יעלו באחת ומאתים	כולן ידלקו	נתערבו באחרות, ואחרות באחרות
אינו מקדש אלא ששה דברים בלבד רבי עקיבא אומר: שבעה. ואלו הן: אגוזי פרך, ורמוני באדן, וחביות סתומות, וחלפי תרדין, וקלחי כרוב, ודלעת יונית. רבי עקיבא מוסיף אף ככרות של בעל הבית.	את שדרכו למנות מקדש	הטעם
	את שדרכו למנות שנינו	הבנת ר' יוחנן
	כל שדרכו למנות שנינו	הבנת ר' שמעון בן לקיש

הראוי לערלה - ערלה, הראוי לכלאי הכרם - כלאי הכרם.

הניחא לרבי שמעון בן לקיש, אלא לרבי יוחנן מאי איכא למימר?
תירוץ: אמר רב פפא: האי תנא - תנא דליטרא קציעות הוא, דאמר: כל דבר שבמנין, אפילו בדרבנן לא בטיל, וכל שכן בדאורייתא.

